

ВІДГУК

офіційного опонента

Лопушинського Івана Петровича

завідувача кафедри публічного управління та адміністрування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
доктора наук з державного управління, професора, заслуженого працівника
освіти України на дисертацію Коротенка Дениса Олександровича
«Формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади»,
подану до захисту на засіданні спеціалізованої вченої ради
Д 64.707.03 у Національному університеті цивільного захисту України
на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління
за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного регулювання

Актуальність теми дисертаційної роботи

Сучасне українське суспільство знаходиться в безперервному процесі соціально-політичної, економічної і культурної трансформації, триває пошук оптимальної моделі гармонійного поєднання державних і громадських механізмів публічного регулювання. Ключове значення у зв'язку з цим набуває функціонування місцевого самоврядування, що є одночасно специфічним інститутом і держави, і громадянського суспільства, оскільки на рівні місцевого самоврядування забезпечується взаємодія публічних і громадських форм управління, здійснюється облік загальнодержавних інтересів і потреб місцевого співтовариства при ухваленні владних рішень.

Політичні перетворення, що відбуваються в нашій країні, вимагають здійснення збалансованої політики на лінії «децентралізація – демократизація» публічного управління. Однією із ключових ланок в ланцюжку перетворень, що відбуваються, є реформа системи місцевого самоврядування, оскільки особливості політичних змін, які відбуваються на місцевому рівні, багато в чому зумовлюють тенденції політичного розвитку сучасної України. Оптимізація системи громадського управління потребує науково обґрунтованого правового забезпечення, запровадження в практику роботи наукових методів.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Основні наукові положення, висновки і практичні рекомендації, що викладені в дисертації, є логічними і послідовними. Обґрунтованість представлених здобувачем наукових положень базується на аналізі інформаційно-нормативної бази, законодавчих актів України, вітчизняних і зарубіжних публікацій.

Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять фундаментальні положення теорії державного управління, а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених із питань формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади.

Ознайомившись з дисертацією Коротенка Дениса Олександровича, зазначимо, що робота відрізняється змістовністю, логічною побудовою викладенням матеріалу, комплексним розкриттям досліджуваної проблеми. Завдяки цьому автор досяг поставленої перед собою мети дослідження.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади.

Для реалізації мети й завдань дослідження використовувалася сучасна наукова методологія, заснована на принципах: системного підходу, специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх в єдину теоретичну картину.

Автором використано низку наукових методів, зокрема: гіпотетико-дедуктивний метод формування методології дисертаційного дослідження, який дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади.

Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливість висновків, а й дав

можливість також висунути й верифікувати практичні рекомендації з удосконалення досліджуваного об'єкта, а також:

провести структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи публічного регулювання діяльності громади;

визначити ряд порівняльних методів, що надали можливість аналізу стандартів і механізмів публічного регулювання діяльності громади;

впровадити: статистичний метод, що дав змогу розкрити реальні й точні факти стану досліджуваного об'єкта;

прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку;

теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль механізмів публічного регулювання діяльності громади в Україні, уточнити їх функції в діяльності кожної з підсистем, оцінити результати управлінського впливу, виявити перспективи й механізми.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтуванні науково-прикладних рекомендацій щодо формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

Автором вперше обґрунтовано стратегічні цілі та перспективи розвитку механізмів бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад на основі оптимізації фінансово - економічного елементу і елементу розподілу повноважень, що є комплексним, взаємозалежним процесом, основним напрямом у вказаному аспекті повинне стати прискорене нарощування відтворювального потенціалу муніципальних громад. з залученням населення до підприємницької діяльності, створення підприємницьких зон, корпорацій та об'єднань.

В дослідженні удосконалено напрями впровадження міжнародного досвіду публічного регулювання на місцевому рівні, на основі систематизації моделей організації підтримки та розвитку громад, реалізованих за кордоном, що обумовлює різноманітність організаційних форм здійснення місцевого самоврядування, дослідження досвіду реформування територіальної організації в державах, та методи заохочення громад відповідно до наявного рівня фінансово-економічної забезпеченості місцевого самоврядування, та засоби підвищення ефективності механізмів регулювання власності громади через виявлення особливостей функціонування формалізованих механізмів системи в реальних політичних умовах на основі оцінки ефективності і напрямів їх подальшого вдосконалення.

В роботі набуло подальшого розвитку інституціональний механізм забезпечення розвитку фінансово-економічної системи громади через функціональну спрямованість і специфічні компетенції місцевого самоврядування, а також визначення в якості первинного суб'єкта прав на здійснення громадами категорії місцевого співтовариства, що свідчить про домінування в сутнісній характеристиці інституту громадянської складової фінансового розвитку, та шляхи ефективності організації та діяльності представницького органу місцевого самоврядування через усунення недоліків в системі місцевого самоврядування, що склалася, і вдосконалення її структурних елементів, що дозволить їй функціонувати ефективніше, та оптимізувати системи місцевого самоврядування при спільній участі держави як основного актора формальних інституціональних змін і місцевого співтовариства - головного суб'єкта політичної активності і ініціатора місцевих владних рішень.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 11 наукових працях, у тому числі – 5 статтях в наукових фахових виданнях, із них 1 стаття – в зарубіжному виданні, 6 – тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 3,85 др.арк.

У наукових працях в повній мірі відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації

Дисертація та автореферат оформлені згідно з існуючими вимогами . Зміст дисертаційної роботи логічний, виклад матеріалу послідовний і достатньою мірою розкритий.

Зміст автореферату повністю ідентичний основним положенням дисертації. В цілому дисертаційна робота та автореферат, написані літературною українською мовою, легко читаються і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у процесі формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади.

Пропозиції щодо вдосконалення механізмів бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад використані в організаційній роботі Широківської сільської ради Запорізького району Запорізької області (довідка 0148/18 від 04.01.2024 р.) та Якимівської селищної ради Мелітопольського району Запорізької області (довідка 04/04-10 від 04.01.2024 р.).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи виконане дослідження, вважаємо за доцільне висловити деякі зауваження і побажання:

1. В дисертаційній роботі автором систематизовано міжнародний досвід публічного регулювання на місцевому рівні (п. 2.1, стор.91-114), але не акцентовано, досвід яких саме країн більше підходить для України.

2. Практичне значення одержаних у роботі результатів дійсно є підґрунтям до удосконалення законодавчого регулювання підвищенням ефективності механізмів власності громади, але, на жаль, автором не надано власної оцінки, коли запропоновані напрями удосконалення може бути ефективно втілено в Україні.

3. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел та літератури у дисертації.

4. Автореферат дисертації повною мірою відображає основні положення її дисертаційного дослідження. Наведені в авторефераті висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з автореферату дисертації залишається незрозумілим які аспекти функціонування інституціонального механізм забезпечення розвитку фінансово-економічної системи громади визначено автором.

5. В авторефераті дисертаційного дослідження не було відображено структуру регулювання діяльності об'єднаних територіальних громад в Україні, та на жаль бракує статистичного матеріалу за обраною темою, хоча в рукопису їх достатньо.

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Коротенка Дениса Олександровича.

Загальний висновок

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Коротенка Дениса Олександровича «Формування дієвих механізмів публічного регулювання діяльності громади» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України до кандидатських дисертацій, пунктам 9,10, 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567 (зі змінами), а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретну наукову проблему, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

Завідувач кафедри публічного управління
та адміністрування Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу
доктор наук з державного управління, професор,
заслужений працівник освіти України

«15» 04 2024 р.

Григорук **І.П. Лопушинський**

Підпис(и)	<i>І.П. Лопушинського</i>
посади/ую	
Учений секретар (ФНТУНГ)	<i>С.В. Прокоп</i>
«15» <u>04</u>	20 <u>24</u> р.

